ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дослідження

Богданова Станіслава Сергійовича

на тему «**Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти**»,

поданої на здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Публічну презентацію та обговорення результатів дисертаційної роботи здійснено на фаховому семінарі кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», протокол № 4 від 07.10.2026 р.

1. Актуальність теми та її зв'язок із планами наукових робіт установи. Актуальність теми дисертаційного дослідження зумовлена сучасними тенденціями модернізації системи вищої педагогічної освіти, реалізацією компетентнісного підходу, цифровою трансформацією освітнього середовища та зростанням суспільного запиту на підготовку педагогів, здатних до інноваційної професійної діяльності. В умовах реформування української освіти, реалізації концепції Нової української школи, європейської інтеграції та необхідності забезпечення стійкості освітньої системи в умовах воєнного стану особливої значущості набуває формування нового покоління педагогічних працівників, спроможних не лише адаптуватися до динамічних змін, а й самостійно ініціювати, проєктувати та впроваджувати педагогічні нововведення, критично оцінювати їх результативність і творчо вдосконалювати освітню практику.

Водночас сучасна система професійної підготовки майбутніх педагогів потребує розширення освітніх можливостей для розвитку їхньої інноваційної

компетентності, що передбачає інтеграцію теоретичних знань, практичних умінь, творчого потенціалу, професійної ініціативності та готовності до безперервного самовдосконалення. Особливого значення в цьому контексті набуває неформальна освіта, яка завдяки гнучкості змісту й організаційних форм, добровільності участі, практико орієнтованості та відкритості до актуальних освітніх запитів створює додаткові можливості для професійного становлення майбутніх педагогів. Залучення здобувачів вищої освіти до тренінгів, майстер-класів, освітніх проєктів, онлайн-курсів, професійних спільнот та інших неформальних освітніх практик сприяє розширенню їхнього професійного досвіду, розвитку креативності, критичного мислення, здатності до педагогічного експериментування та самостійного пошуку інноваційних рішень.

Особливої актуальності набуває проблема науково обґрунтованого поєднання можливостей формальної та неформальної освіти у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів. Попри зростання доступності неформальних освітніх ресурсів і поширення практики визнання результатів неформального навчання у ЗВО, потребують подальшого теоретичного обґрунтування та практичного розроблення педагогічні механізми їх цілеспрямованого використання для формування інноваційної компетентності здобувачів педагогічних спеціальностей. У зв'язку з цим особливої значущості набуває розроблення та впровадження структурно-функційної моделі, яка забезпечуватиме системну організацію означеного процесу, інтеграцію інноваційних педагогічних технологій і практик неформальної освіти у професійну підготовку майбутніх педагогів.

Отже, дисертаційне дослідження С.С. Богданова «Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти» є актуальним і своєчасним, відповідає пріоритетним напрямам розвитку сучасної педагогічної науки та практики, а його результати мають важливе

значення для вдосконалення професійної підготовки майбутніх педагогів, розширення можливостей їхнього інноваційного розвитку та реалізації принципів освіти впродовж життя.

Дослідження виконане відповідно до наукової теми кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку (раніше – кафедри дошкільної та початкової освіти) Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: «Система підготовки професійно компетентних фахівців з дошкільної та початкової освіти» (номер державної реєстрації 0104U005504). Тему роботи затверджено вченою радою ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка (протокол № 12 від 23.06.2023 р.).

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертантом у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у дослідження проблеми професійної підготовки майбутніх педагогів. Основні результати дисертаційної роботи отримано автором самостійно.

3. Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість та достовірність наукових результатів і висновків, отриманих у дисертаційній роботі С.С. Богданова забезпечується використанням комплексу наукових підходів, сукупністю реалізованих методів (теоретичні, емпіричні, методів математичної статистики). Це забезпечило проведення всебічного аналізу обраної проблеми.

4. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що:

– *вперше* науково обґрунтовано структурно-функційну модель формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти, подано визначення означеної категорії; визначено сутність поняття «інноваційна

компетентність майбутніх педагогів» у контексті сучасних освітніх трансформацій, схарактеризовано компоненти, критерії, показники та рівні сформованості досліджуваної компетентності майбутніх фахівців педагогічного профілю;

– *уточнено* понятійно-категоріальний апарат дослідження зокрема, сутність дефініцій: «інноваційна компетентність», «неформальна освіта», «мотиваційно-ціннісне інноваційне середовище», «інноваційні практико-орієнтовані педагогічні технології»;

– *подальшого розвитку набули* уявлення про педагогічні технології, форми та методи формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів з використанням засобів неформальної освіти, аудиторні й позааудиторні форми залучення майбутніх педагогів до неформальної освіти під час професійної підготовки.

Практичне значення дослідження полягає в розробці, науковому обґрунтуванні, упровадженні у професійну підготовку здобувачів педагогічних спеціальностей першого (бакалаврського) рівня вищої освіти структурно-функційної моделі формування у них інноваційної компетентності засобами неформальної освіти; розробці комплексу проєктів, тренінгів, завдань педагогічних практик для майбутніх педагогів з метою формування у них інноваційної компетентності з використанням неформальної освіти; розробці та упровадженні ОК «Неформальна освіта в умовах сучасності».

Результати дослідження можуть бути використані у процесі професійної підготовки майбутніх педагогів у ЗВО; під час проєктування та реалізації освітніх програм та компонентів, спрямованих на формування інноваційної компетентності здобувачів педагогічних спеціальностей; у процесі інтеграції результатів неформального навчання у формальну професійну підготовку; у системі самоосвітньої діяльності майбутніх педагогів, їх безперервного

професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Результати дисертаційної роботи **впроваджено** в освітній процес ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни), Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

6. Повнота викладення матеріалів дисертації в роботах опублікованих автором. Основні положення дисертаційної роботи відображено в 10 публікаціях, зокрема в 4-х статтях у наукових фахових виданнях України, 1 статті у зарубіжному періодичному виданні, 5 статтях та тезах апробаційного характеру.

Представлені в дисертації наукові положення отримані автором самостійно.

7. Список опублікованих праць за темою дисертації.

Статті у наукових фахових виданнях України, зокрема, які включені до міжнародних наукометричних баз:

1. Богданов С.С. Неформальна освіта як феномен сучасності. *Інноваційна педагогіка.* 2023. №66. С. 99–101. https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/66/19.pdf

2. Богданов С.С. Інноваційна компетентність майбутнього педагога: сутність і зміст. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 82. Т. 1. С. 398–403. https://www.aphn-journal.in.ua/archive/82_2024/part_1/59.pdf

3. Богданов С.С. Інноваційно-ціннісне освітнє середовище ЗВО: сутність і зміст. *Інноваційна педагогіка*. 2026. Вип. 93. Т. 1. С. 156-160. https://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2026/93/part_1/31.pdf

4. Боганов С.С. Модель формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти. *Вісник Луганського*

національного університету імені Тараса Шевченка. 2026. №3. С. 73-81. https://visnyk.luguniv.edu.ua/index.php/vped/article/view/1356

Статті в іноземних виданнях:

5. Богданов С.С. Структура інноваційної компетентності майбутнього педагога: теоретичний аналіз досліджень. *Slovak international scientific journal.* 2025. 98. С.28-30. https://sis-journal.com/wp-content/uploads/2025/08/Slovak-international-scientific-journal-%E2%84%9698-2025.pdf DOI: 10.5281/zenodo.16892533

Статті в інших виданнях, матеріали конференцій:

6. Богданов С.С. Роль неформальної освіти у формуванні інноваційної компетентності майбутніх педагогів. *Дошкільна освіта в сучасному освітньому просторі: реалії, загрози та перспективи: збірник наукових праць учасників II Міжнародної науково практичної конференції (м. Лубни-Полтава, Україна, 16-17 квітня 2025 року).* Полтава-Лубни: ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2025 – 86 с. С. 69–73.

7. Богданов С.С. Критерії, показники та рівні сформованості інноваційної компетентності майбутнього педагога. *Інтеграція науки, освіти та суспільства: виклики, інновації, перспективи розвитку: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції.* (Рівне, 6 серпня 2025 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2025. 115 с. С. 9-13.

8. Богданов С.С. Структура інноваційної компетентності майбутніх педагогів. *Innovations of modern science and education. Proceedings of the 6th International scientific and practical conference. Perfect Publishing. Vancouver, Canada. 2026. Pp. 202-207. URL: https://sci-conf.com.ua/vi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-innovations-of-modern-science-and-education-26-28-02-2026-vankuver-kanada-arhiv/.*

9. Богданов С.С. Соціальні передумови становлення неформальної освіти в Україні. Розвиток науки та суспільства в Україні в умовах глобальних трансформацій: виклики та перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Рівне, 10 квітня 2026 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2026. 87 с. С. 20-23. https://www.economics.in.ua/2026/04/10.html

10. Богданов С.С. Стартап-технологія у формуванні інноваційної компетентності майбутніх педагогів. Освіта та особистість в умовах сучасних соціокультурних викликів. Всеукраїнська науково-практична конференція (14 травня 2026 р., м. Лубни). / за ред. Гречишкіна І. А., Шкарупа Є. О., Макаренко І. В., ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» Лубни, 2026. 101с.

8. Відповідність змісту дисертації спеціальності, за якою вона подається до захисту. За змістом дисертаційна робота С.С. Богданова «Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти» повністю відповідає спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

8. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертацію написано грамотною українською мовою, стиль викладання матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

ВИСНОВОК:

1. Дисертація здобувача ступеня доктора філософії Богданова Станіслава Сергійовича на тему «Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим

дослідженням, сукупність теоретичних і практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

2. Дисертація за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п. 6-9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

3. Рекомендувати вченій раді ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розглянути склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова ради – ЮРКІВ Ярослава Ігорівна, доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензенти – ПОЧИНКОВА Марія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри початкової освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; ЄПІХІНА Марина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Опоненти – ЖЕЛАНОВА Вікторія В'ячеславівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Київського столичного університету імені Бориса Грінченка; БОЙКО Марія Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

4. Дисертація Богданова Станіслава Сергійовича на тему «Формування інноваційної компетентності майбутніх педагогів засобами неформальної освіти» може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора

філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні
фахового семінару,
к. пед. наук, доцент Ірина ГРЕЧИШКІНА

Підпис Гречишкіної Ірини
Засвідчую
Начальник відділу кадрів Віта ШЕВЧЕНКО
ДЗ "Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка"

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ * ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА * ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД * код 02125131 *
ВІДДІЛ КАДРІВ